

„BÝT ZDRAVÝM VE ZDRAVÉM SVĚTĚ“

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	6
2. 1	Velikost a úplnost školy	6
2. 2	Charakteristika pedagogického sboru	6
2. 3	Celoškolní dlouhodobý projekt	6
2. 4	Spolupráce se zákonnými zástupci a partnery školy	7
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3. 1	Zaměření školy	8
3. 2	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	9
3. 3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3. 4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3. 5	Zabezpečení výuky žáků – cizinců	18
3. 6	Začlenění průřezových témat	19
4	Učební plán	23
4. 1	Tabulace učebního plánu	23
4. 2	Poznámky k učebnímu plánu	24
5	Učební osnovy	26
5. 1	Český jazyk	26
5. 1. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	26
5. 1. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	31
5. 2	Anglický jazyk	40
5. 2. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	40
5. 2. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	43
5. 3	Matematika	47
5. 3. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	47
5. 3. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	50
5. 4	Informatika	56
5. 4. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	56
5. 4. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	59

5. 5	Prvouka	63
5. 5. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	63
5. 5. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	66
5. 6	Přírodověda	69
5. 6. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	69
5. 6. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	73
5. 7	Vlastivěda	76
5. 7. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	76
5. 7. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	80
5. 8	Hudební výchova	83
5. 8. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	83
5. 8. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	86
5. 9	Výtvarná výchova	89
5. 9. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	89
5. 9. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	91
5. 10	Tělesná výchova	94
5. 10. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	94
5. 10. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	97
5. 11	Pracovní činnosti	101
5. 11. 1	Charakteristika vyučovacího předmětu	101
5. 11. 2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	104
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	107
6. 1	Pravidla pro hodnocení žáků	107

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„Být zdravým ve zdravém světě“

Údaje o škole:

Název školy:

Základní škola T.G. Masaryka, Uherské Hradiště – Mařatice, 1. máje 55, příspěvková organizace

Adresa školy:

Základní škola T.G. Masaryka, 1. máje 55, Uherské Hradiště – Mařatice, 686 05

Ředitelka školy:

Mgr. Eva Martyčáková

Koordinátor ŠVP ZV:

Mgr. Hana Palánková

Kontakty:

telefon: 732 657 059

web: www.zsmaratice.cz

e-mail: eva.martycakova@zsmaratice.cz

IČO:

70993343

REDIZO:

600124185

IZO:

102731594

Zřizovatel školy:

Město Uherské Hradiště

Adresa zřizovatele:

686 70 Uherské Hradiště, Masarykovo nám. 19

Kontakty:

telefon: 572 525 111

web: www.mesto-uh.cz

Platnost dokumentu od:

1. 9. 2022

Zpracováno dle RVP ZV platného od 1. 9. 2021.

Projednáno školskou radou:

15. 6. 2022

Zapsán pod číslem jednacím:

ZS132/2022

Razítko, podpis ředitelky školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola T.G. Masaryka je příspěvkovou organizací od 1. 1. 2003. Jedná se o neúplnou školu rodinného typu, kde se vzdělávají žáci 1. – 5. ročníku. Žáci mají možnost plnit povinnou školní docházku na druhém stupni na Základní škole Větrná Uherské Hradiště. Kapacita školy je 240 dětí, kapacita školní družiny 150 dětí a kapacita školní jídelny je 300 obědů.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor naší školy tvoří učitelky 1. stupně, speciální pedagogové vyučující v logopedických třídách, vychovatelky školní družiny, asistentky pedagogů a školní psycholog. Všichni pedagogičtí pracovníci mají požadovaný stupeň vzdělání. Ve škole pracuje školní metodik prevence, dětem s vývojovými poruchami učení se věnuje výchovný poradce a na ekologickou výchovu se specializuje jeden pedagog. Vzhledem k tomu, že naše škola byla zařazena do sítě zdravých škol, pedagogičtí pracovníci se zaměřují na sebevzdělávání především v této oblasti. Dále pak na jazykové vzdělávání a metodiku vyučovacích předmětů 1. stupně.

2.3 Celoškolní dlouhodobý projekt

V říjnu 2005 byla naše škola zařazena na základě vypracovaného projektu do sítě Zdravých škol. Každé čtyři roky dochází k přehodnocení a inovaci výše uvedeného projektu. Cílem realizace dlouhodobého projektu Zdravá škola je rozvoj osobnosti, odpovědnosti, iniciativy, získávání návyků týmové práce, respektování výsledků práce vlastní i práce druhých. Dále pak vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a k ochraně svého zdraví. To vše v klidném a příjemném prostředí bez strachu a stresu.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a partnery školy

Na naší škole je velmi dobrá spolupráce s rodiči dětí. Velkým přínosem pro školu je existence školské rady a sdružení rodičů a přátel dětí a školy (SRPDŠ). Sdružení rodičů se skládá ze zákonných zástupců z každé třídy. Schází se v průběhu celého školního roku, zpravidla 1x za měsíc. Na schůzi SRPDŠ jsou zváni zástupci školy, včetně jejího vedení. V součinnosti s vedením školy se řeší všeobecné otázky týkající se provozu školy, družiny a zájmových kroužků ve snaze co nejvíce zpříjemnit pobyt dětí v těchto zařízeních. Sdružení rodičů pomáhá škole při organizování různých akcí, např.: Den dětí, karneval, táborák pořádaný ke konci školního roku. Z finančních prostředků vybraných v rámci příspěvků rodičů jsou financovány např.: balíčky pro děti na Mikuláše, odměny pro děti na akcích, které pro ně rodiče připravili, občerstvení, učební pomůcky apod.

Jak komunikujeme s rodiči

- Třídní schůzky
- Konzultační setkání
- Webové stránky
- Dny otevřených dveří
- Nástěnky s informacemi
- Telefonický, písemný a osobní kontakt

Dalším významným partnerem školy je školská rada. Projednává a schvaluje důležité dokumenty a přispívá k rozvoji školy.

Organizační, ekonomické a provozní záležitosti projednává vedení školy se zřizovatelem – Městský úřad Uherské Hradiště. Problematice školství je ze strany městského úřadu věnována dlouhodobě mimořádná pozornost. Pravidelně jsou organizovány porady ředitelů základních škol s odborem školství. Každoročně probíhá ocenění pedagogických pracovníků a nejlepších žáků.

V úzké spolupráci s KPP Zlín, pracoviště Uherské Hradiště, s SVP HELP, s Policií ČR i Hasičským záchranným sborem v Uherském Hradišti je připraveno a zorganizováno mnoho preventivních programů a projektů, které přispívají k prevenci společensky nežádoucích jevů u dětí.

Velká pozornost je věnována environmentální výchově, při níž spolupracujeme s ekologickými centry Trnka, Žabka a VIS Bílé Karpaty. Pravidelná je i spolupráce s Nadací Synot, knihovnou Bedřicha Beneše Buchlovana i se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti a státním zdravotním ústavem.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Naše škola je neúplnou školou rodinného typu. Vycházíme z myšlenek projektu **Zdravá škola**. Filozofií školy je vytvářet **pocit bezpečí, sounáležitosti, projevy uznání, porozumění a partnerství** žák – učitel – rodič. Vzdělávat žáky podle jejich individuálních možností a potřeb.

Vychovávat žáky k vzájemnému respektu, odpovědnosti, tvořivosti a důvěře. Prostřednictvím prevence rizikového chování je vést děti ke zdravému životnímu stylu. Filozofii školy chceme naplňovat **smysluplností učení a různorodými metodami práce** (tematická a integrovaná výuka, prožitkové učení, dramatická výchova, ekologická výchova, didaktické hry...).

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se společně s rodiči našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti pokoušíme již několik let. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě v 21. století.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se pod vedením - soustředí se na učební činnosti - učí se pomocí nejrůznějších zdrojů - vyhodnocuje své učební činnosti - využívá jednoduché metody učení - vyhledává a třídí důležité informace - rozumí důležitým pojmům - rozumí a vysvětlí základní znaky a symboly (matematické znaky, dopravní značky atd.) - ví proč se učí 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí strategie podporující učení: problémové vyučování, objevné strategie (heuristické učení), multiperspektivní, pro vyučování využívá zejména taková témata, která jsou pro žáky aktuální a autentická, která vycházejí z jejich zkušeností a potřeb - do výuky zařazuje konstruktivistický model učení – evokaci – uvědomění si významu - reflexi, při níž si žák uvědomuje, co již o probíraném učivu ví, staví na jeho dosavadních znalostech a představách, které pak konfrontuje se svým učivem - seznamuje žáky se základními metodami učení (myšlenková mapa, brainstorming, zapamatování, atd.) - vede žáky k využívání počítačových programů k procvičení učiva - vede žáky k účasti v soutěžích - vede žáky k sebehodnocení své činnosti - žákům nabízí metody práce, které umožňují přímou zkušenost - vede žáky k vyhledávání v encyklopediích

Kompetence k řešení problémů	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá jednoduché problémy - pracuje s informacemi (vyhledá je a kriticky posoudí) - klade vhodné otázky - řeší problémy - pracuje tvořivě (formuluje různé možnosti řešení problému) - ověřuje správnost řešení 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k řešení problémů na základě pozorování a srovnávání - vede žáky k řešení nastolených problémů dostupnými metodami pomocí literatury, pomůcek, vlastních zkušeností a vědomostí - vede žáky k hledání různých způsobů řešení - motivuje žáky řešením úloh ze života - učí v souvislostech - využívá různé zdroje informací - vede žáky k adekvátní reakci při úrazu spolužáka

Kompetence komunikativní	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naslouchá - formuluje své myšlenky ústně i písemně - rozlišuje názor a argument - rozvíjí svou slovní zásobu - čte s porozuměním - dodržuje pravidla diskuse - vhodně prezentuje výsledky své a skupinové práce 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematicky zařazuje komunikativní strategie (diskusi, prezentaci, komunikativní formy výuky, kdy žáci mají prostor pro vyjádření a formulaci svých znalostí a názorů) - vede žáky ke kladení vhodných otázek a formulování správných odpovědí - vede žáky k dodržování pravidel diskuse - vede žáky k práci ve dvojicích za účelem naučit je vysvětlovat učivo - vede žáky k využití prvků dramatické výchovy - vede žáky k získávání nových informací vyhledáváním na internetu a jejich předávání spolužákům - vede žáky k osvojování kultivovaného ústního projevu - vede žáky, aby reagovali na povely

Kompetence sociální a personální	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje a vytváří pravidla skupinového života - spolupracuje ve skupině - plní očekávané role - podílí se s ostatními - přijímá pozitivně sám sebe 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematicky využívá interaktivní strategii k tomu, aby si žáci vyzkoušeli skupinovou práci, - využívá konstruktivistickou strategii, která žákům umožňuje budovat základy dovedností k projektové výuce - vede žáky k podílení se na vytváření pravidel práce ve skupině - vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel - vede žáky ke spolupráci ve dvojicích, trojicích, skupině - vede žáky při skupinové práci k debatě a řešení problémů - vede žáky k tomu, aby se nezesměšňovali a nevysmívali se spolužákům - vede žáky k ochotě střídat role ve skupině - vede žáky k odmítání všeho, co narušuje soužití ve třídě - vede žáky k pozitivní představě o sobě samých - organizuje mimoškolní aktivity podporující posilování přátelských vztahů

Kompetence občanské	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní pravidla slušného chování - vytváří kvalitní vztahy s jinými lidmi - chová se zodpovědně v krizové situaci - vnímá, chrání a rozvíjí kulturní tradice - vnímá, chrání a rozvíjí přírodní hodnoty 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k srozumitelnému vyjadřování svého postoje k ochraně prostředí - vede žáky k respektování názorů ostatních - vede žáky k respektování opačného pohlaví - vede žáky k vytváření zodpovědného přístupu k životnímu prostředí - vede žáky k vytváření zdravého prostředí, k výchově dětí ke zdravým životním návykům a zdraví podporujícímu chování (Zdravá škola)

Kompetence pracovní	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje v souladu s pravidly bezpečnosti - pracuje plánovitě - při práci postupuje smysluplně - bezpečně a funkčně používá jednoduché nástroje (nůžky, jehlu atd.) - hodnotí výsledky své práce a práce svých spolužáků - popisuje pracovní činnosti svých rodičů a blízkých 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k potvrzení závěrů a poznání vlastním experimentem - vede žáky k sebehodnocení a poznání svých schopností - vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce - vede žáky k podílení se na organizování svého denního režimu - vede žáky ke zvládnutí základních postupů první pomoci - vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžném životě

Kompetence digitální	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace - využívá digitální technologie k efektivitě výsledků své práce - využívá digitální technologie při nalézání optimálního řešení problému - zpracovává a třídí data - vytváří a upravuje digitální obsah - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - kriticky posuzuje získané informace a ověřuje obsah z více zdrojů - zná rizika používání digitálních technologií 	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů - vede žáky k vybírání vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení - vede žáky k rozlišování obrazné symboliky a k porozumění jejího významu (značky, piktogramy, šipky, ..) - vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích - motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost - vede žáky k využití digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků - umožňuje žákům ve vhodném programovacím prostředí ověřit si algoritmické postupy - rozvíjí u žáků základy uživatelských dovedností

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a výchovným poradcem pro žáka od druhého stupně podpurných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka se SVP. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Výstupy minimální doporučené úrovně se využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením

U žáků s priznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., lze upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí stanovené RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Speciálně pedagogická péče

Škola zajišťuje reedukaci narušené komunikační schopnosti a prevenci specifických poruch učení. V 1. a v 2. ročníku jsou zřízeny logopedické třídy pro žáky s narušenou komunikační schopností. Někteří žáci mají kombinované postižení. Žáci jsou vzděláváni dle školního vzdělávacího programu s hodinovou dotací speciálně pedagogické péče. Ve třídě je snížený počet žáků, výuku vede speciální pedagog – logoped. Žákům je denně poskytována v rámci výuky logopedická péče skupinová i individuální. Rodičům je poskytován komplexní poradenský servis. Garanci této třídě zajišťuje SPC pro děti s vadami řeči Brno, pobočka Uherské Hradiště a SPC Zlín.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a priznaného stupně podpory individuální logopedická péče pro žáky se závažnými vadami řeči. Vzdělávací

obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Obsah je zaměřen na rozvoj jednotlivých jazykových rovin, rozvoj motoriky a sluchové paměti.

Motorika:

- rozvíjení hrubé, jemné motoriky, grafomotoriky, správný úchop
- motorická koordinace
- procvičování oromotoriky - artikulační cvičení, dechová a fonační cvičení, artikulační obratnost

Sluchová paměť:

- rozvíjení krátkodobé paměti – opakování vět, dvouverší, souvětí, postupné rozšiřování vět, rytmických celků
- rozvíjení dlouhodobé paměti

Lexikálně – sémantická rovina:

- rozvíjení aktivní a pasivní slovní zásoby
- podpora porozumění řeči a pokynům
- schopnost vyčleňování prvků ze skupiny
- tvorba protikladů a nadřazených pojmů
- schopnost tvořit citově zbarvenou větu

Foneticko – fonologická rovina:

- rozvíjení sluchového vnímání (rozlišování jednotlivých zvuků – technických, přírodních)
- rozvíjení rytmického citění (rytmizace slov, opakování daného rytmu)
- rozvíjení jazykového citu (chápání a tvoření rýmů)
- rozvíjení fonemického sluchu (rozlišování slov podobně znějících – diferenciací znělosti, měkkých a tvrdých slabik, změna délky, změna hlásky ve slovech)

- rozvíjení slabičné analýzy a syntézy (slabikování slov, tvorba slov na danou slabiku, rozlišování první a poslední slabiky ve slovech, určení počtu slabik)
- rozvíjení hláskové analýzy a syntézy (určení první a poslední hlásky ve slovech, tvorba slov na danou hlásku, hláskování slov, přítomnost hlásky ve slově)
- podpora správné výslovnosti jednotlivých hlásek, reedukace výslovnosti

Morfologicko – syntaktická rovina:

- podpora správné větné stavby
- správné užívání předložek, zvrtných zájmen, slovesa „být“
- tvorba jednotného a množného čísla
- skloňování, užívání rodů, všech slovních druhů
- stupňování přídavných jmen, příslovcí, časování sloves
- oprava chybných tvarů
- tvorba synonym, homonym, zdvořilostin

Pragmatická rovina:

- podpora souvislého vyjadřování (dějová posloupnost, reprodukce sestaveného děje)
- podpora samostatného a spontánního projevu (vyjádření myšlenky, vyprávění zážitku, reprodukce básní, písní, zdvořilostní návyky, znalost rodinných údajů)
- rozvíjení prosodických faktorů řeči (tempo řeči, hlasitost, přízvuk, intonace)
- podpora správného dýchání
- neverbální komunikace

3. 4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Faktory typické pro mimořádně nadané žáky

- akcelerovaný vývoj (zejména v oblasti intelektu jsou v nesouladu s normou pro určitou věkovou kategorii)
- mají vysoký osobnostní potenciál (kreativita, vnitřní motivace, perfekcionismus)
- tam, kde je bohatá mimoškolní činnost v rozporu se školním výkonem, který je často průměrný nebo špatný je možné uvažovat o tom, že se potenciál dítěte z nějakých důvodů nedemonstruje ve výkonech a je třeba uvažovat o možnosti, že se jedná o nadané dítě

Další specifika těchto žáků

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním i mimoškolním prostředí

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. PLPP má písemnou podobu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

3.5 Zabezpečení výuky žáků – cizinců

Žáci - cizinci, kteří jsou vzděláváni na naší škole, jsou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Probíhá orientační diagnostika jazykových schopností a dle potřeby je sestaven plán pedagogické podpory, či individuální vzdělávací plán žáka, který je vytvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení, jehož cílem je pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. Vzdělávání žáků cizinců řeší §20 školského zákona. Žáci s odlišným mateřským jazykem, kteří budou mít speciální vzdělávací potřeby, které mohou být ve spojitosti se znalostí, případně neznalostí jazyka, patří do skupiny žáků s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí, tudíž mají nárok na podpůrná opatření.

Jedná se zejména o podporu výuky českého jazyka, současně tito žáci mají nárok na podporu v přípravě na školu, pedagogickou intervenci, pokud to bude třeba, tak mohou obdržet všechna podpůrná opatření. Pro hodnocení žáka – cizince zejména z oboru resp. předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních předmětech pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka, resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Se souhlasem zákonných zástupců je žákovi nabídnuta možnost docházení na hodiny českého jazyka do školy, která český jazyk pro cizince vyučuje, nebo ke školnímu asistentovi nebo pedagogovi. Žáci - cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolních projektech i běžné výuce.

3. 6 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jednotlivých vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou integrované výuky, ve které musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých předmětů. Jejich podrobné rozvržení ukazuje přiložená tabulka.

Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
<i>Osobnostní rozvoj</i>					
Rozvoj schopností poznávání	Čj-Jv Ma Aj	Čj-JV Ma Aj	Čj-Jv Ma Pč Aj	Čj-Jv Vv Aj	Čj-Jv Vv Aj
Sebepoznání a sebepojetí	Tv	Tv	Tv	Hv	Hv Př
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Tv	Tv Př	Tv Př
Psychohygiena	Prv Čj-Sl	Prv Čj-Sl	Prv Čj-Sl	Hv Tv	Hv Tv

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

				Př	Př
Kreativita	Čj-Lv Hv Vv Tv Ma Pč Aj	Čj-Lv Hv Vv Tv Ma Pč Aj	Č-Lv Čj-Sl Hv Vv Tv Ma Pč Aj	Hv Vv Tv Ma	Hv Vv Tv Ma
<i>Sociální rozvoj</i>					
Poznávání lidí				Tv Vl	Tv Př
Mezilidské vztahy	Čj-Sl	Prv Čj-Sl	Prv Čj-Sl	Čj-Sl	Čj-Sl Př
Komunikace	Čj-Sl Čj - Lv Aj	Čj-Sl Čj - Lv Aj	Čj-Sl Čj - Lv Aj	Čj-Sl Aj	Čj-Sl Aj
Kooperace a kompetence	Tv Aj	Tv Aj	Tv Aj	Tv Aj	Tv Aj
<i>Morální rozvoj</i>					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	Prv Ma	Prv Ma	Prv Ma	Ma	Ma
Hodnoty, postoje, praktická etika				Vl	Vl

Výchova demokratického občana

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
Občanská společnost a škola				Vl	Vl
Občan, občanská společnost a stát				Vl	
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
Evropa a svět nás zajímá				Aj Hv Vl Ma	Aj Hv Vl
Objevujeme Evropu a svět				Vl	Vl Inf
Jsme Evropané				Vl	Vl

Multikulturní výchova

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
Kulturní diference			Vv	Hv	Hv Vl
Lidské vztahy				Hv Vl	Hv
Etnický původ					
Multikulturalita	Aj	Aj	Aj	Aj	Aj
Princip sociálního smíru a solidarity				Vl Inf	Inf

Environmentální výchova

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
Ekosystémy				Př	Př
Základní podmínky života				Př	Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Př	Př
Vztah člověka k prostředí				Vl Př	Ma

Mediální výchova

Tematický okruh	ročník 1.	ročník 2.	ročník 3.	ročník 4.	ročník 5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj-Sl	Čj-Sl

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

				Tv Inf	Tv Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj-Sl Vv Inf	Čj-Sl Vv Inf
Stavba mediálních sdělení				Čj-Sl Inf	Čj-Sl Inf
Vnímání autora mediálních sdělení				Inf	Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj-Sl Aj Inf	Čj-Sl Aj Inf
Tvorba mediálních sdělení				Inf	Inf
Práce v realizačním týmu					Inf

Vysvětlivky:

Čj-Jv – jazyková výchova

Čj-Lv – literární výchova

Čj-Sl – sloh

Aj – anglický jazyk

Hv – hudební výchova

Vv – výtvarná výchova

Tv – tělesná výchova

Prv – prvouka

VI – vlastivěda

Př – přírodověda

Ma – matematika

Inf – informatika

Pč – pracovní činnosti

Průřezová témata a jejich tematické okruhy dále realizujeme pomocí celoškolských projektů: Zdravá škola, projektů týkajících se environmentální výchovy a prevence rizikového chování u dětí a v Mikulášském projektu.

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem předměty	Z toho dispon.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6+2	6+1	7+2	7+1	7	39	6
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	13	2
		Přírodověda	-	-	-	1	1+1		
		Vlastivěda	-	-	-	1+1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2+1	2+1	2	2	12	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Disponibilní časová dotace			3	4	4	3	2	-	16
Celkově povinná časová dotace			21	22	25	25	25	118	-

4. 2 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V prvním i ve druhém období je předmět členěn na Jazykovou výchovu, Literární výchovu a Komunikační a slohovou výchovu. V prvním ročníku má předmět komplexní charakter. V druhém a čtvrtém ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace, v prvním a třetím ročníku o dvě hodiny.

Anglický jazyk

Celý první ročník probíhá výuka formou audio-orálního kurzu, v jehož průběhu se žáci seznamují s fonematickou podobou jazyka. Výuka jazyka je prokládána zajímavými aktivitami, dramatizací, hrami, písničkami a říkankami. V prvním a druhém ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Matematika

Ve druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Prvouka, přírodověda a vlastivěda

Obor Člověk a jeho svět je rozdělen do předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Předmět Přírodověda je v pátém ročníku posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů na první období:

1. Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
2. Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase
4. Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety Sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
5. Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme - přibližuje žákům chápání organizace života ve společnosti. Vede žáky k praktickému poznávání místních, regionálních skutečností. Postupně rozvíjí vztah k naší zemi.
2. Lidé kolem nás – vede žáky k upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě.
3. Lidé a čas – rozvíjí orientaci v čase, v postupu událostí a utváření historie. Snaží se o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda je členěn do dvou tematických okruhů:

1. Rozmanitost přírody – ve 4. a 5. ročníku se témata prolínají ve spojení se zdravou výživou a ochranou životního prostředí. Pozornost je věnována také základním vybraným fyzikálním veličinám.
2. Člověk a jeho zdraví – v 5. ročníku je hlavní téma člověk. Toto téma je propojeno s tématy živé a neživé přírody a vesmírem.

Tělesná výchova

Ve druhém a třetím ročníku probíhá základní výuka plavání vždy v rozsahu 20 hodin. Předmět tělesná výchova je posílen ve druhém a třetím ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

5 Učební osnovy

5. 1 Český jazyk

5. 1. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Předmět Český jazyk je rozdělen na tři složky:

Jazyková výchova

Literární výchova

Komunikační a slohová výchova

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Řečová výchova ve třídě pro žáky s narušenou komunikační schopností zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností i individuální logopedickou péči. Je nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů a prolíná veškerou činností.

Žákům a jejich zákonným zástupcům je nabízena možnost výuky písma Comenia Script, které je vyučováno vyškoleným pedagogem pouze se souhlasem zákonných zástupců od 1. ročníku.

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou;
- výuku psaní zvoleným typem písma;
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce;
- osvojení základních pravopisných jevů;
- vhodné užívání jazykových prostředků;

- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek;
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních;
- základy práce s literárním textem;
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě;
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené.

Cílem předmětu Český jazyk a literatura je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Snažíme se obohacovat slovní zásobu žáků a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti. Zařazujeme i vyučovací metody hraní rolí, simulační hry apod.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	6+2	6+1	7+2	7+1	7

V 1., 2., 3. a 4. ročníku využíváme možnosti disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách a počítačové učebně, kde je dostatek výukových programů k procvičování učiva. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadla, práce s knihou a texty na internetu, besedy. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Rozvoj schopností poznávání – 1.,2.,3.,4.,5. ročník

Kreativita – 1.,2.,3. ročník

Komunikace – 1.,2.,3.,4.,5. ročník

Mezilidské vztahy – 1.,2.,3.,4.,5.ročník

Psychohygienu – 1.,2.,3. ročník

Mediální výchova- tematický okruh:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4.,5. ročník

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – 4.,5. ročník

Stavba mediálních sdělení – 4.,5. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti – 4., 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnosti, k soustředění, učíme žáky číst s porozuměním, pracovat s textem, knihou, internetem
- vedeme žáky k souvislému projevu, usměrňujeme tok myšlenek, učíme žáky používat teoretické poznatky v praxi
- používáme v písemném i mluveném projevu vhodné výrazové prostředky, vyjadřujeme se spisovně a věcně
- motivujeme žáky, aby si vedli čtenářský deník nebo portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- podněcujeme zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivujeme k účasti na literárních a recitačních soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně našli pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- vedeme žáky ke správné sluchové analýze a rozvíjet fonemický sluch
- motivujeme žáky řešením problémových úloh ze života
- volíme vhodné příklady, které je žák schopen vyřešit na základě získaných dovedností a znalostí
- využíváme různé zdroje informací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k pozornému vnímání druhých
- dbáme na dodržování slušného chování
- dbáme na kultivovaný projev, volíme vhodné komunikační situace
- obracíme pozornost na odbourávání nářečních prvků, ukazujeme rozdíly spisovného a nespisovného projevu
- vedeme žáky k tomu, aby uměli pochopit obsah a stručně jej reprodukovali
- využíváme literárního a gramatického učiva k rozšiřování slovní zásoby žáků
- dbáme na dodržování zásad pravopisu

Kompetence sociální a personální

- trváme na vytváření a dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- vedeme žáky ke schopnosti spolupracovat ve skupinách
- vytváříme atmosféru porozumění, nepřipustíme posměch ze strany spolužáků
- posilujeme sebevědomí, motivujeme,
- respektujeme individualitu žáka

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vytváření zdravého prostředí, k výchově ke zdravým životním návykům a zdraví podporujícímu chování
- vyzvedáváme mravní hodnoty a objasňujeme jejich význam pro člověka
- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi
- vedeme žáky k vytváření zodpovědného přístupu k životnímu prostředí
- organizujeme návštěvy kulturních akcí
- využíváme osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatně pracovat se slovníky a pravidly
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vybíráme vhodné texty, na kterých si žáci ověřují zásady české gramatiky
- chválíme a oceňujeme

- vyhodnocujeme dosažené výsledky, vedeme žáky k sebehodnocení
- zařazováním úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

5. 1. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

ČESKÝ JAZYK JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. – 2.	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví, stavba slova, nauka o slově, nauka o zvukové stránce jazyka (rozdělení hlásek) • l, c, s, z, č, š, ž, r, ř... rozvoj fonetického sluchu 	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, paměti a soustředění
2. – 3.	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	<ul style="list-style-type: none"> • slovo – význam slov, tvoření slov (vyjmenovaná slova – slova příbuzná) 	
2. – 3.	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	<ul style="list-style-type: none"> • slovo a jeho druhy (třídění slov), tvarosloví (seznamování se s některými slovními druhy – pod. jm., slovesa, příd. jm.) 	
2. – 3.	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – ohebné a neohebné slovní druhy 	
2. – 3.	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – souvislý mluvený projev, význam slov 	
2. – 3.	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – věta a souvětí • slovo a jeho druhy – spojky a jejich funkce (spoj. výrazy) 	

2. – 3.	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> věta – druhy vět zvuková a grafická forma věty (velké písmeno na zač. věty) pořádek slov ve větě 	
2. – 3.	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev.	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov – pravopis 	
1. – 3.	velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví (psaní velkých písmen ve jménech a názvech vlastních) 	
ČESKÝ JAZYK			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	<ul style="list-style-type: none"> slovo – slovní význam, slova jednovýznamová a vícevýznamová, slova opačného, stejného nebo podobného významu, citově zabarvená slova, spisovná a nespisovná 	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, paměti a soustředění
4. – 5.	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov – stavba slova – kořen, předponová a příponová část rozlišování slov příbuzných a tvarů téhož slova tvoření slov příbuzných k danému slovu 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4. – 5.	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – slovní druhy a jejich třídění, tvary slov • tvarosloví – mluvnické kategorie sloves, podstatných a přídavných jmen • ohebné slovní druhy – správný tvar v mluveném i psaném projevu 	
5.	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> • slovo – význam slov, spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu • nespisovné tvary u českých slov • vyhledávání a nahrazování nespisovného tvaru spisovným tvarem 	
4. – 5.	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – práce s větou • základní skladební dvojice (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) • určovací skladební dvojice 	
4. – 5.	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – věty a druhy vět • výstavba věty, základní větné členy, věta jednoduchá, souvětí, smysluplné uspořádání vět do jednoduchých souvětí • větný vzorec 	
4. – 5.	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – rozmanité spojovací výrazy • nahrazování spojovacích výrazů • spojování vět v souvětí pomocí vhodných spojovacích výrazů 	
4. – 5.	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	<ul style="list-style-type: none"> • tvoření slov • vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov 	

		<ul style="list-style-type: none"> • hledání a dotváření slov příbuzných 	
5.	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – shoda přísudku s podmětem • doplnění čárky do textu (oslovení, několikanásobný větný člen) 	

ČESKÝ JAZYK LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. období

Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. – 3.	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukce a přednes poezie a prózy, vlastní výtvarný doprovod 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
1. – 3.	vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů, líčení atmosféry příběhů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
1. – 3.	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	<ul style="list-style-type: none"> • základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, verš, sloka, přirovnání, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí), druhy a žánry dětské literatury – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář 	
1. – 3.	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce textu • dramatizace pohádky, povídky nebo básně – vlastní výtvarný doprovod 	

ČESKÝ JAZYK LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení a naslouchání • nalézání příčin věcí a porozumění jim • portfolia nebo čtenářské deníky na přečtené knihy • interpretace literárního díla, vyjádření hlavní myšlenky 	
4. – 5.	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje • tvorba pohádky , bajky • vlastní tvorba na libovolné téma 	
4. – 5.	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a žánry dětské literatury • literatura umělecká a věcná • lidová slovesnost • populárně naučné texty – encyklopedie, slovník 	
4. – 5.	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	<ul style="list-style-type: none"> • verš, rým • pohádka, pověst, bajka • poezie, próza 	

ČESKÝ JAZYK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. – 3.	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání jednotlivých písmen a hlásek • skládání všech druhů slabik • hlasité čtení jednoduchých vět • zážitkové čtení a naslouchání • plynulé čtení jednoduchých vět • porozumění přečtené větě • dbát na správnou intonaci • zdokonalování plynulého čtení s porozuměním • užívání správného slovního přízvuku • uplatnění přirozené intonace • orientace v textu 	
1. – 3.	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> • praktické naslouchání • věcné naslouchání • komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva • dialog, mluvčí a posluchač 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace, mezilidské vztahy
1. – 3.	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů • zdvořilostní obraty • střídání rolí mluvčího a posluchače 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace, mezilidské vztahy
3.	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> • správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace • uvědomování si základů techniky mluveného projevu 	
1. – 3.	v krátkých mluvených	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení znělého hlasu 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání 	
2. -3.	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • vhodné mimojazykové prostředky (mimika, gesta) • dodržování základních komunikačních pravidel • vyjadřování závislé na komunikační situaci 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
3.	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • souvislé jazykové projevy • využívání jednoduché osnovy 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
1. – 3.	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování hygienických návyků správného psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) 	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygiena
3.	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> • automatizace psacího pohybu • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 	
2. – 3.	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • plynulý a úhledný písemný projev 	
2. -3.	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění podle pohádkové osnovy • zážitkové čtení a naslouchání 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace

ČESKÝ JAZYK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) • tiché čtení s porozuměním • reprodukce obsahu textu, vystihnutí hlavní myšlenky • tvorba vhodného nadpisu 	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
4. – 5.	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	<ul style="list-style-type: none"> • věcné čtení – vyhledávání klíčových slov v textu • pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku • rozhodování, které informace jsou nepodstatné pro smysl textu • třídění informací, podstatná fakta 	
4. – 5.	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v textu (znalost orientačních prvků) • jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) • příběh, sdělení • posouzení náležitostí daného útvaru (úplnost sdělení) • doplnění neúplného textu 	
4. – 5.	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none"> • vystižení jádra sdělení – klíčová slova, pojmy • reprodukce vzkazu, sdělení 	
4. – 5.	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla dialogu, základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	na záznamníku.	mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <ul style="list-style-type: none"> • změna dialogu na vzkaz 	– komunikace, mezilidské vztahy
4. – 5.	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací rozpoznání manipulativních záměrů a technik	Mediální výchova – fungování a vliv medií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
4. – 5.	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	<ul style="list-style-type: none"> • síla a barva hlasu, frázování, přirozená intonace, vyjadřování závislé na komunikační situaci, správný přízvuk • komunikační žánry: příkaz, představení se, omluva, prosba, oznámení 	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení
4. – 5.	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> • spisovné tvary slov v mluveném projevu • rozlišení spisovné a nespisovné výslovnosti ve slyšené ukázce • hovorová a nespisovná mluva 	
4. – 5.	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace ve stavbě textu • členění na odstavce, správné a účelné rozvržení daného prostoru • vypravování – dodržování obsahové a formální stránky • dopis - náležitosti • komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, pozvánka, popis postupu děje, popis činností, popis předmětu, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) 	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení
4. – 5.	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla sestavování osnovy členění příběhu • nadpisy, členění textu na odstavce • vypravování krátkého příběhu podle osnovy 	

5. 2. Anglický jazyk

5. 2. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk poskytuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka snižuje jazykové bariéry v budoucím pracovním uplatnění, pomáhá k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu. Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy.

Vyučovací předmět Anglický jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Cílové zaměření předmětu Anglický jazyk

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

- získávání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v angličtině
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí a dovedností
- poznávání kultury a historie zemí příslušné jazykové oblasti

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0+1	0+1	3	3	3

V 1. a 2. ročníku využíváme možnosti disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je vyučován v kmenových třídách a počítačové učebně.

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách formou výkladu, dialogů, poslechu, četby, reprodukce. Jsou využívány programy na PC, hry, soutěže, dramatizace, rytmičké básně pro výuku gramatiky.

Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. Odposlech anglické konverzace a samotná komunikace žáků je upřednostňována před samotným psaním anglických slov a vět.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – osobností rozvoj - rozvoj schopností a poznávání 1. - 5. ročník , kreativita 1. – 3. ročník, sociální rozvoj – komunikace – 1. – 5. ročník, kooperace a kompetence – 1. – 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá - 4., 5. ročník

Multikulturní výchova – Multikulturalita 1.- 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení pro praktický život
- využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- snažíme se o propojování získaných poznatků do širších celků
- zadáváme úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace
- vedeme žáky k ověřování výsledků jejich práce

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme přístup k informačním zdrojům
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací
- klademe vhodné otázky, které pomohou k řešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme je k souvislému a výstižnému projevu
- podněcujeme děti k naslouchání s porozuměním a schopnosti reagovat
- vedeme žáky k využívání digitálních prostředků pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vytváření pravidel práce ve skupině
- vytváříme příjemnou pracovní atmosféru
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- vedeme žáky k sebehodnocení i k hodnocení ostatních
- umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu
- umožňujeme diferencovaný výkon podle individuálních schopností žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování tradic, kultury a historického dědictví jiných národů
- učíme žáky poskytovat pomoc i radu

- reagujeme na momentální dění ve společnosti i v přírodě
- vedeme žáky k respektování ostatních
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke kultuře ČR a anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivní organizaci práce a učení
- učíme žáky dodržovat dohodnuté postupy a pravidla při plnění zadaného úkolu
- podněcujeme žáky k praktickému využívání získaných znalostí a dovedností v praxi

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

5. 2. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

ANGLICKÝ JAZYK			
1. období			
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. - 3.	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření souhlasu a nesouhlasu, reakce na pokyny • základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

1. - 3.	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
1. - 3.	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – rodina, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata 	Multikulturní výchova – multikulturalita
1. - 3.	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.		Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj – komunikace
1. - 3.	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence
1. - 3.	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – rodina, lidské tělo, zvířata, oblékání, jídlo 	

2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	rozumí jednoduchým pokynům a	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pokyny 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché otázky 	
4. – 5.	rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí 	Multikulturní výchova – multikulturalita
4. – 5.	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • poslechy nahrávek • práce se slovníkem 	
MLUVENÍ			
4. – 5.	se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení se • reakce na otázky 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
4. – 5.	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
4. – 5.	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence, komunikace

	témat a podobné otázky pokládá.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
4. – 5.	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	<ul style="list-style-type: none"> • četba textu – volný překlad • orientace a vyhledávání informací v textu 	
4. – 5.	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí 	
PSANÍ			
4. – 5.	napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • pořádek slov ve větě • odlišnosti českého a anglického slovosledu 	
4. – 5.	vyplní osobní údaje do formuláře.	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – domov, rodina, volný čas, povolání, bydliště 	

5. 3 Matematika

5. 3. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematiky zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Vědomosti a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání prakticky všech oborů lidské činnosti od přírodovědných oborů přes techniku až po společenskovední oblasti. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování pomocí matematického jazyka a matematické symboliky. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Na 1.stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problémů. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou,
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy,
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a v prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i v prostoru,
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy:

Peníze: způsoby placení

Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti

Finanční produkty: úspory.

Cílem předmětu Matematika je vést žáka k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech, k rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů, k rozvíjení logického a abstraktního myšlení a k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.

Všemi tematickými okruhy prolínají nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory, výukové programy a používat některé další učební pomůcky.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	4+1	4+1	4+1	4+1

Ve 2. až 5. ročníku využíváme možnosti disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika je realizován ve vyučovací hodině v kmenových třídách, eventuálně i v počítačové učebně. Některá témata geometrie lze velmi dobře aplikovat na venkovní prostředí (např. měření, odhady vzdáleností).

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Rozvoj schopností poznávání – 1.,2.,3. ročník

Kreativita – 1.,2.,3.,4.,5. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh:

Evropa a svět nás zajímá – 4. ročník

Environmentální výchova – tematický okruh

Vztah člověka k prostředí – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- upřednostňujeme pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme skupinovou práci
- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života
- poskytujeme žákům pomoc a zpětnou vazbu při řešení problému

Kompetence komunikativní

- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky
- podporujeme spolupráci a kooperativní myšlení žáků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vedeme žáky k pomoci slabšímu
- respektujeme a povzbuzujeme žáky s poruchami učení

Kompetence občanské

- nabízíme přiměřené množství matematických úloh k propojení s reálným životem

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
1.	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s předměty • počítání prvků 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
1. – 3.	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísel • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	
1. – 3.	užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vlevo, vpravo • určování stovek, desítek 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

		a jednotek	
1. – 2.	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu 10 a s přechodem přes 10 	
2.		<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10) 	
3.		<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0 – 1 000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9) 	
1. – 3.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s použitím osvojených početních operací peníze: způsoby placení 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
2. – 3.	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none"> určování času, převádění jednotek času 	
1. – 3.	popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se symboly a matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	
2. – 3.	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdni řád, ceník) 	
1.	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary, trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh 	
2. – 3.		<ul style="list-style-type: none"> • tělesa: krychle, kvádr, koule 	
2. – 3.	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm 	
1. – 3.	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> • modelování geometrických útvarů podle zadání 	
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti 	
4.	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 • velká násobilka • písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem • dělení jednociferným číslem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel • hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 	
5.		<ul style="list-style-type: none"> • číselný obor 0 – 1 000 000 000 • sčítání a odčítání do milionů • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným číslem 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4.	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky • odhad a kontrola výsledků • práce s kalkulátorem 	
5.		<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na miliony • kontroly výpočtů pomocí kalkulátoru 	
4. – 5.	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • matematizace reálné situace • slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi • fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
4. - 5.	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	<ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku • vyjádření celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • celek, část, zlomek • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku 	
4. -5.	porovná, sčítá, a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

		<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a zapisování těchto početních operací • číselník, jmenovatel, zlomková čára 	
5.	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	<ul style="list-style-type: none"> • desetinné číslo • vysvětlení a znázornění vztahu mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • čtení, zápis a znázornění desetinného čísla v řádu desetin a setin na číselné ose ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • porovnávání desetinných čísel 	
5.	porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> • znázornění na číselné ose, čtení, zápis a porovnávání celých čísel v rozmezí -100 až +100 • nalézání reprezentace záporných čísel v běžném životě • číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky 	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (globální oteplování).
4. – 5.	vyhledává, sbírá a třídí data.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady sběru a třídění dat • statistické údaje a jejich reprezentace 	
4.	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	<ul style="list-style-type: none"> • strukturovaná tabulka • sloupkové diagramy • kruhový diagram • jízdní řády • finanční produkty a úspory 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem).

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4.	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady rýsování • rýsování jednoduchých rovinných útvarů • čtvercová síť • práce se geometrickými tvary 	
5.		<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce čtverce a obdélníku • konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 	
4.	sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky a jejich převody: mm, cm, m, km • grafické sčítání a odčítání úseček • obvod mnohoúhelníku 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření).
4.	sestrojí rovnoběžky a kolmice.	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice • konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 	
5.	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu: mm², cm², m² • složené obrazce ve čtvercové síti 	
4.	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost rovinného útvaru 	
4. – 5.	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh úsudkem • číselné a obrázkové řady • magické čtverce, pyramidy, sudoku 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5. 4 Informatika

5. 4. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií.

Předmět Informatika je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a řešení praktických úkolů. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi, používat prvky projektové činnosti a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Seznamuje žáky s automatizací, programováním, optimalizací činností, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Důraz je kladen na rozvíjení digitální gramotnosti, kterou uplatňuje v ostatních předmětech.

Cílem vyučovacího předmětu Informatika je naučit žáky pracovat s výpočetní technikou, využívat výpočetní techniku a digitální kompetence ke zvýšení efektivnosti učení a prezentaci výsledků své práce. Naučit žáka odpovědnému, etickému přístupu k nevhodným obsahům a šetrné práci s výpočetní technikou.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	1	1

Organizační vymezení

Výuka je realizována v 45 minutové vyučovací hodině v odborné počítačové učebně nebo v kmenových třídách.

Začlenění průřezových témat

Mediální výchova – tematický okruh:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4. 5. ročník

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 4., 5. ročník

Stavba mediálních sdělení – 4., 5. ročník

Vnímání autora mediálních sdělení – 4., 5. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti – 4., 5. ročník

Tvorba mediálního sdělení – 4., 5. ročník

Práce v realizačním týmu – 5. ročník

Multikulturní výchova – tematický okruh:

Princip sociálního smíru a solidarity – 4., 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh:

Objevujeme Evropu a svět – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání získaných informací, jejich propojování a systematizaci
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka
- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému a napomáháme mu hledat další řešení; posilujeme schopnost žáků využívat vlastních zkušeností
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení
- ukážeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů a vedeme žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k logickému formulování svých myšlenek, ke správnému používání odborné terminologie
- učíme žáky osvojení kultivovaného projevu a pravidel pro komunikaci
- vedeme žáky k účinné spolupráci při řešení problémů; zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a pomáhat si

Kompetence sociální a personální

- klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- umožňujeme žákům, aby si sami zhodnotili výsledky své práce a posoudili i výsledky práce ostatních
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla,..)
- respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, k využití znalostí a dovedností v běžné praxi

Kompetence digitální

- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- seznamujeme je s pravidly etikety
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- učíme žáky rozlišovat obraznou symboliku a porozumění jejího významu (značky, piktogramy, šipky, ..)
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost

- vedeme žáky k využití digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- umožňujeme žákům ve vhodném programovacím prostředí ověřit si algoritmické postupy
- rozvíjíme u žáků základy uživatelských dovedností

5. 4. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
5.	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<ul style="list-style-type: none"> • informace (vznik , přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) • sdělí informace obrázkem • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů 	
5.	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	<ul style="list-style-type: none"> • multimediální využití počítače 	
5.	vyčte informace z daného modelu;	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje vyhledávání – internetový prohlížeč, jeho funkce a možnosti, atributy vyhledávání • formulace požadavku při vyhledávání • metody vyhledávání (portály, rozcestníky, uživatelská rozhraní) • způsoby komunikace (email, chat) 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
5.	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> • kódování dat (značky, piktogramy, symboly..) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • modelování (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů) 	
5.	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<ul style="list-style-type: none"> • postupy při běžných problémech s hardware a software 	
4. -5.	v blokově orientovaném programovacím jazyce se staví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	<ul style="list-style-type: none"> • základy algoritmizace • sestavení programu • kódování informací 	
5.	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů krokováním • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • ověřování funkčnosti programu • nalezení chyby, oprava kódu 	Mediální výchova – práce v realizačním týmu
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
4. -5.	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • základní počítačová sestava • skupiny objektů a vztahy mezi nimi 	
5.	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> • sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru nebo zvuku (doplňování tabulky, datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu) • řazení prvků do řad, číslovaný a nečísloný seznam, víceúrovňový seznam • tabulka a její struktura (záznam, doplnění a úprava záznamu) 	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
4. -5.	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<ul style="list-style-type: none"> • spuštění a ovládání počítače (bezpečné zapnutí a vypnutí, ovládání pomocí myši a klávesnice) • základní nástroje plochy (panel nástrojů, uspořádání ikon, pozadí plochy, spořič obrazovky) • spouštění a ukončování programů a aplikací • ukládání práce do souborů, otevírání souborů • vytvoření, otevírání a zavírání složek • ovládání aplikací (schránka, krok zpět...) • grafický editor – programy pro tvorbu obrázků (tvorba a ukládání bitmapového obrázku, myšlenkové mapy, využití značek a symbolů, základní nástroje) • textový editor – editace textu (nastavení druhu, velikosti, podtržení...), psaní slov na klávesnici a pohyb po ní; formátování textu; vložení a úprava tabulky • tvorba prezentace – uživatelské prostředí, typografická a estetická pravidla, šablony a rozložení snímků, přechody snímků a časování; vkládání a úprava obrázků, tabulek a grafů 	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4. -5.	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	<ul style="list-style-type: none"> • klávesnice, tiskárna, myš, reproduktory, monitor • (bez)drátové připojení • práce ve sdíleném prostředí • email – přihlášení, ovládání a funkce emailu, pravidla pro psaní emailu, třídění a mazání zpráv, emailová etiketa • internet – přihlášení a odhlášení ze sítě, základní vyhledávání na internetu 	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vnímání autora mediálních sdělení – fungování a vliv médií ve společnosti – tvorba mediálního sdělení
4. -5.	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce s počítačem (virová nebezpečí, legálnost software) • kybergrooming, kyberšikana • řád počítačové učebny 	Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity

5. 5 Prvouka

5. 5. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Prvouka zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Předmět Prvouka žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i ve společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Pomáhá žákům formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé stvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Cílem předmětu je, aby si žáci osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm, chápat ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují. Aby se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů na první období:

1. Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
2. Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase
4. Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety Sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
5. Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Časové vymezení

5. ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	-	-

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách v kmenových třídách, venkovní učebně, arboretu školy, počítačové učebně a na vycházkách.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Psychohygienu – 1.,2.,3. ročník

Mezilidské vztahy – 2.,3. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1.,2.,3. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z různých zdrojů
- umožňujeme žákům získávat nové poznatky metodou praktických činností

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky do tematické výuky
- zadáváme žákům problémové úkoly z praktického života

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- vedeme žáky, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, názory, soudy
- učíme žáky naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky účinně pracovat ve skupině a podílet se na utváření pravidel
- učíme žáky respektovat názory druhých
- učíme žáky nabízet pomoc a v případě potřeby o ni požádat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k citování vnímání krásy přírody a cílené péči o ni
- vedeme žáky k respektování lidových tradic
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků a pracovní kázně v jednoduché, samostatné i skupinové činnosti
- vedeme žáky ke kladnému vztahu k přírodě využitím praktických činností

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

5. 5. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PRVOUKA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
2. – 3.	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s plánem své obce, osobní bezpečí, riziková místa a situace 	
2. – 3.	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> • název obce a jejích částí, význačné orientační body, historická památná místa v obci 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

1. – 3.	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> rodina, domov, vlastní vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života, práva a povinnosti jejích členů vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům principy demokracie chování ve škole 	Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
2. – 3.	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce, různá povolání, volný čas a jeho využití 	
1. – 3.	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase, den, týden, měsíc, rok, minulost, přítomnost, budoucnost, 	
2. – 3.	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie naší obce, města 	
2. – 3.	uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> proměny způsobu života v minulosti a v přítomnosti 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
1. – 3.	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období 	
2. – 3.	roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení živé a neživé přírody, základní význam vody, vzduchu, ohně, půdy, podmínky života na Zemi 	
2. – 3.	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání a pozorování vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

1. – 3.	uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
1. – 3.	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc, pravidla chování ve školním řádu 	
1. – 3.	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí, krizové situace 	
1. – 3.	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	

5. 6 Přírodověda

5. 6. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

V předmětu Přírodověda stavíme na elementárních znalostech, které žáci získali v Prvouce i v dalších předmětech. Žáci získávají a rozvíjejí dovednosti a schopnosti, které jim umožňují aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije. Získávají základní vědomosti o Zemi, člověku a technice, poznávají základní jevy a vztahy v přírodě. Sami i s pomocí učitele pozorují a zkoumají přírodu. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílem předmětu Přírodověda je poskytnout žákům základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím významu pro člověka.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	1	1+1

V 5. ročníku využíváme možnosti disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách v kmenových třídách, venkovní učebně, arboretu školy, počítačové učebně a na vycházkách.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Sebepoznání a sebepojetí – 5. ročník

Seberegulace a sebeorganizace – 4., 5. ročník

Psychohygienu – 4., 5. ročník

Poznávání lidí – 5. ročník

Mezilidské vztahy – 5. ročník

Environmentální výchova – tematický okruh:

Ekosystémy – 4., 5. ročník

Základní podmínky života – 4., 5. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 4., 5. ročník

Vztah člověka k prostředí – 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k získávání informací o přírodě, pozorování přírody a k zaznamenávání a hodnocení výsledků svého pozorování
- vedeme žáky k užívání správné terminologie z přírodovědných oblastí
- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací o přírodě
- vytváříme modelové situace, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, nabídnout pomoc, odmítání návykových látek)
-

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na základní jevy a vztahy v přírodě
- zařazujeme metodu rozhovoru a diskuse a vybízíme žáky, aby o problému diskutovali, vyjadřovali a obhajovali své názory, přijímali názory druhých
- umožňujeme žákům smysluplně využívat ve výuce moderní digitální technologie (internet, výukové programy,..)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracovávání informací z přírodovědných oblastí
- předkládáme žákům možnosti samostatného stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály

Kompetence pracovní

- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci s různými látkami a pomůckami
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům
- navozujeme dostatek modelových situací, které vedou žáky k praktickému ověřování znalostí z oblasti živé a neživé přírody

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.)
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)

- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů
- využíváme digitální technologie a online aplikace při pozorování přírody
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při získávání a vyhledávání nových informací
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vypracovávání samostatné či skupinové práce, upevňování učiva
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění své práce, zefektivnění a zjednodušení svého pracovního postupu

5. 6. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PŘÍRODOVĚDA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4.	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda, vztahy 	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
4. – 5.	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> • Země, vesmír 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4. – 5.	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	<ul style="list-style-type: none"> • fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů 	Environmentální výchova – ekosystémy
4. – 5.	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	<ul style="list-style-type: none"> • dělení organismů, práce s atlasy a klíči 	Environmentální výchova – základní podmínky života
4. – 5.	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a příroda – ekologie 	Environmentální výchova – lidské aktivity – problémy životního prostředí
4.	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy, postup práce, výstupy 	
5.	využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
5.	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka – etapy vývoje 	
4. – 5.	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim – plánování, uspořádání času 	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	na oprávněné nároky jiných osob.		
5.	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	<ul style="list-style-type: none"> • chování v krizových situacích, situace hromadného ohrožení, terorismu, evakuace, anonymní oznámení 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
4. – 5.	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
4. – 5.	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, 	
4. – 5.	rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	

5. 7 Vlastivěda

5. 7. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tento předmět seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi nejen regionálního charakteru. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků z vyučování i z osobního života.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli

samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	1+1	2

Ve 4. ročníku využíváme možnosti disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách v kmenových třídách, venkovní a počítačové učebně. Podle možností je několikrát v roce výuka doplňována audio a video záznamy, besedami, vycházkami, při výuce je využívána dramatizace.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Poznávání lidí – 4. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika – 4., 5. ročník

Výchova demokratického občana – tematický okruh:

Občanská společnost a škola – 4., 5. ročník
Občan, občanská společnost a stát – 4. ročník
Formy participace občanů v politickém životě – 4. ročník
Principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování – 4. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh:
Evropa a svět nás zajímá – 4., 5. ročník
Objevujeme Evropu a svět – 4., 5. ročník
Jsme Evropané – 4., 5. ročník

Multikulturní výchova – tematický okruh:
Kulturní diference – 5. ročník
Lidské vztahy – 4. ročník
Princip sociálního smíru a solidarity – 4. ročník

Environmentální výchova – tematický okruh:
Vztah člověka k prostředí – 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému používání terminologie a symboliky
- vedeme žáky k vhodné prezentaci výsledků své práce
- klademe důraz na vyhledávání informací
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěných, mediálních, počítačových, ústních)
- vedeme žáky k samostatnosti
- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s encyklopediemi, internetem, apod.
- učíme žáky rozlišit umělé a přírodní prvky v okolí
- zadáváme žákům problémové úkoly z praktického života

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k naslouchání druhých
- zapojujeme žáky do diskuse
- vedeme žáky k obhájení svého názoru
- monitorujeme sociální vztahy ve třídě
- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k upevňování dobrých vztahů mezi lidmi i národy
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny
- učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby projevovali toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- vedeme žáky k úctě ke kulturním či historickým památkám
- učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- vedeme žáky k ochraně zdraví

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při získávání a vyhledávání nových informací
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vypracovávání samostatné či skupinové práce, upevňování učiva
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění své práce, zefektivnění a zjednodušení svého pracovního postupu
- vedeme žáky ke zkvalitnění prezentace své práce za využití digitálního prostředí a digitálních technologií

5. 7. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

VLASTIVĚDA			
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4.	určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v místě a prostoru 	
4.	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě 	
4.	rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace podle náčrtů, plánů a map, zeměpisné pojmy 	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4.	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje 	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět – jsme Evropané
5.		<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – státy a města 	
5.	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	<ul style="list-style-type: none"> • předávání zkušeností z cest 	Multikulturní výchova – kulturní definice
4.	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, armáda ČR významné osobnosti naší politiky 	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě – občan, občanská společnost a stát
4.	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, pravidla slušného chování 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznání lidí Multikulturní výchova – lidské vztahy – princip sociálního smíru a solidarity
4.	rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už nemohou tolerovat.	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva a práva dítěte 	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
4.	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	<ul style="list-style-type: none"> • základní formy vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	
4.	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none"> • čas, časová osa 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4.	využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	<ul style="list-style-type: none"> • obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 	
5.	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové vznik ČSR, • vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice 	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika

5. 8 Hudební výchova

5. 8. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova. Hudební výchova rozvíjí u dětí kladný vztah k hudbě, a to především zpěvem a poslechem hudby.

Vokální činnost:

Hudební cítění probouzíme u dětí především zpěvem. Dbáme individuálních zvláštností dětského hlasu. Písně vybíráme tak, aby byly pro děti přitažlivé a zároveň napomáhaly hlasovému výcviku. Žáci se také učí orientaci v notovém zápisu písně.

Instrumentální činnost:

Kromě pěveckých dovedností rozvíjíme u dětí také smysl pro rytmus. K tomu používáme jednoduché nástroje Orffova instrumentáře.

Hudebně pohybové činnosti:

Žáci se učí taktování, pohybovému vyjádření poslouchané hudby.

Poslechová činnost:

Vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své dojmy z vhodných hudebních skladeb. Dbáme o to, aby děti získaly povědomí o nejznámějších hudebních skladatelích.

Cílem hudební výchovy je vést žáka k porozumění vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových cvičení, k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 45 minutových vyučovacích hodinách v kmenových třídách, rovněž je doplňována hudební programy a koncerty.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Sebepoznání a sebepojetí – 4., 5. ročník

Psychohygienu – 4., 5. ročník

Kreativita – 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematický okruh:

Evropa a svět nás zajímá – 4., 5. ročník

Multikulturní výchova – tematický okruh:

Kulturní diference – 4., 5. ročník

Lidské vztahy – 4., 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- používáme pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o hudbu
- nabízíme žákům dostatek hudebně pohybových aktivit pro získání a rozvoj hudebně pohybových dovedností
- podporujeme účast žáků v pěveckých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- podněcujeme žáky k samostatné orientaci v notovém zápisu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k respektování se navzájem
- necháváme žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebedůvěru žáka v hudebním projevu
- vedeme žáky k respektování odlišných názorů a výkonů druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování rozdílů mezi lidmi a kulturami
- rozvíjíme pozitivní postoj k našemu kulturnímu dědictví
- vštěpujeme žákům společenské normy chování nejen na kulturních akcích

Kompetence pracovní

- využíváme jednoduchých hudebních nástrojů jako doprovod k písním
- doplňujeme výuku o koncerty

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5. 8. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. – 3.	zpívá v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu, správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost, rozšíření hlasového fondu 	
1. – 3.	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu), hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
1. – 3.	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	
1. – 3.	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby, taktování, hra na tělo 	
1. – 3.	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> výrazové prostředky v hudbě (zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty) 	
1. – 3.	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	<ul style="list-style-type: none"> hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová, umělá 	
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké	<ul style="list-style-type: none"> projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu 	Multikulturní výchova – lidské vztahy Osobnostní a sociální

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	výchova – psychohygienu
4. – 5.	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie či písně, její reprodukce 	
4. – 5.	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
4. – 5.	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
4. – 5.	vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a-b) 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
4. – 5.	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů – délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky 	

		s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	
4. – 5.	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	Multikulturní výchova – kulturní diference

5. 9 Výtvarná výchova

5. 9. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické citění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím a prožitkům. Žáci si osvojují základní pojmy a výrazové prostředky výtvarného umění, seznamují se prostřednictvím tvůrčích činností s různými materiály, nástroji a technikami.

Cílem předmětu Výtvarná výchova je umožnit žákům rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, je doplňována prací v terénu a návštěvami výstav.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Kreativita – 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Multikulturní výchova – tematický okruh:
Kulturní diference – 3. ročník

Mediální výchova – tematický okruh:
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 4., 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům se výtvarně projevit různými technikami
- nabízíme žákům možnost realizace svých zájmů v kroužcích
- využíváme kladného hodnocení žáků k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k výtvarnému experimentování, objevování tvarů věcí kolem nás, ke hře s linií s využitím různých plastických materiálů
- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k osobitému výtvarnému vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- vedeme žáky k prezentování svých výtvarných projevů a k naslouchání názorů druhých
- motivujeme žáky k využívání svých zkušeností, vedeme je k respektování vzájemných odlišností ve výtvarném vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky tvořivě pracovat ve skupinách
- rozvíjíme tvořivé schopnosti žáků, pěstujeme jejich estetické cítění, vkus, učíme žáky zásadám chování na kulturních akcích
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a každému z nich umožňujeme zažít úspěch

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- vedeme žáky k úctě k tradicím
- vedeme žáky k prezentaci svých prací formou různých výstav a obohacujeme je o shlédnutí děl jiných

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnému užívání výtvarné techniky, k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5. 9. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. - 3.	rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, malba, modelování, hra s barvou, experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita

1. – 3.	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		
3.	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.		
3.	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů, manipuluje s objekty kompoziční zákonitosti 	Multikulturní výchova - kulturní difference
2. – 3.	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
4. – 5.	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj –

	zkušeností.	tvary malby a kresby	kreativita
4. – 5.	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná výchova, fotogalerie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
4. – 5.	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (a postupy).	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	
4. – 5.	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
4. – 5.	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	

5. 10 Tělesná výchova

5. 10. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Předmět Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků. Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu u dětí se podílí na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů zvyšuje u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporuje jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

V tělesné výchově je velká pozornost věnována bezpečnosti a hygienickým zásadám.

Cílem předmětu tělesná výchova je nabídnout žákům různé pohybové aktivity, které budou zařazovat do svého denního režimu, dále pak uvědomění si významu pohybu pro zdraví.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2+1	2+1	2	2

Vyučovací předmět Tělesná výchova má dotaci 2 hodiny týdně. Ve druhém a třetím ročníku je posílena z disponibilní časové dotace o jednu hodinu pro realizaci základní výuky plavání.

Organizační vymezení

Pro tělesnou výchovu je využíváno kulturní zařízení, venkovní sportovní areál s umělým povrchem, atletickým oválem a doskočištěm pro skok daleký, zimní stadion a plavecký bazén.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Sebepoznání a sebepojetí – 1., 2., 3. ročník

Seberegulace a sebeorganizace – 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Psychohygienu – 3., 4., 5. ročník

Kreativita – 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Poznávání lidí - 4., 5. ročník

Kooperace a kompetence - 1., 2., 3., 4., 5. ročník

Mediální výchova- tematický okruh:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4., 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody
- pomáháme podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňujeme žáky na informační zdroje související se zdravím, pohybem, rekreační tělesnou výchovou a sportem

Kompetence k řešení problémů

- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- vedeme žáky k využívání individuálních poznatků, dovedností a zkušeností
- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k aktivnímu zapojení se do činností a k řešení situací při hrách, k smyslu pro fair play a k porozumění a využívání základních pojmů a gest
- učíme žáky vzájemnému naslouchání a respektování se

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve dvojicích
- klademe důraz na vytváření a dodržování pravidel při práci ve skupině
- učíme žáky vzájemné toleranci
- vnášíme přátelskou atmosféru
- posilujeme sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

- respektujeme individuální možnosti jednotlivých žáků
- vedeme žáky k vzájemnému chování bez hrubostí a násilí
- vedeme žáky k poskytování vzájemné pomoci, k uznání a oceňování nápadů druhých
- podporujeme účast žáků na sportovních akcích a soutěžích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání náradí, náčiní a vybavení
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

5. 10. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
1. – 3.	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
1. – 3.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy, gymnastika – základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vzad) – přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), kladina (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), cvičení na žebřinách, atletika vytrvalostní běh 5 – 10 minut, rychlý běh 20 – 50 m – skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
1. – 3.	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, sportovní hry (kopaná, vybíjená) 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence
1. – 3.	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 	
1. – 3.	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita,

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

1. – 3.	zná zásady bezpečnosti jízdy na bruslích a řídí se jimi.	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, výstrojí a výzbrojí, prostory pro bruslení, zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu na ledě, nebezpečí bruslemi na zamrzlé přírodní vodní ploše, vhodné a bezpečné oblečení pro pohyb na ledě 	seberegulace a sebeorganizace
1. – 3.	zvládá jízdu vpřed.	<ul style="list-style-type: none"> vstup na led, průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích – chůze, skluz, dřepy, jízda vpřed – dvouoporová, jednooporová, bez opory 	
2. – 3.	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> hygiena plavání adaptace na vodní prostředí průpravná cvičení na suchu průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností základní plavecké dovednosti 	
2. – 3.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	<ul style="list-style-type: none"> jeden plavecký způsob (z výběru prsa, znak, kraul) plavání úseků od 10 m do 100 m obrátky prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	
2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka intenzita pohybu 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4. – 5.	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
4. – 5.	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.	<ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí) • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
4. – 5.	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV) 	
4. – 5.	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • měření výkonů, základní pohybové testy, reaguje na smluvené povely a pokyny 	
4. – 5.	jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, kooperace a kompetence
4. – 5.	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	<ul style="list-style-type: none"> organizace rozcvičky, organizace drobných pohybových aktivit 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
4. – 5.	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	<ul style="list-style-type: none"> měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) 	
4. – 5.	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje informací o pohybových činnostech 	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
4. – 5.	dovede se samostatně připravit pro činnost na ledě.	<ul style="list-style-type: none"> samostatné obutí a oblečení 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
4. – 5.	zvládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy.	<ul style="list-style-type: none"> jízda na jedné brusli, přednožování, zanožování, zastavení, výskoky snožmo na místě 	

5. 11 Pracovní činnosti

5. 11. 1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Předmět Pracovní činnosti směřuje k získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí. Vede žáky k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Cílem předmětu Pracovní činnosti je vytváření pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky a tradice

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi
- sestavování modelů
- práce s návodem a předlohou

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava jednoduchého pokrmu

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, keramické dílně, venkovní učebně a cvičné kuchyňce.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – tematický okruh:

Kreativita – 1., 2., 3. ročník

Rozvoj schopnosti poznávání – 3. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje, nářadí
- vedeme žáky k plánování a organizaci činností a postupů
- učíme žáky poznávat vlastnosti materiálů a jejich využití v praktickém životě
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- rozvíjíme u žáka tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vedeme žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke skupinové práci, k vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých a společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- utváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- dodáváme žákům sebedůvěru
- utváříme u žáků pozitivní vztah k práci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

5. 11. 2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PRACOVNÍ ČINNOSTI			
1. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
1. – 3.	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> práce s drobným materiálem – umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat, skládat papír vlastnosti materiálů – modelovací hmota, karton, textil, folie 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
1. – 3.	pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru organizace práce 	
1. – 3.	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> konstrukční činnosti – sestavování modelů, montáž, demontáž 	
3.	provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
2. – 3.	pečuje o nenáročné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> otírání listů, zalévání, péče o koutek přírody ve třídě 	
1. – 3.	připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduchého pokrmu a jeho servírování příprava jednoduché tabule, pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle 	

2. období			
Ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
4. – 5.	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu 	
4. – 5.	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s lidovými tradicemi, lidové zvyky a řemesla 	
4. – 5.	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	
4. – 5.	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • organizace práce, bezpečnost a uspořádání práce 	
4. – 5.	provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž.	<ul style="list-style-type: none"> • práce se stavebnicí, použití logiky 	
4. – 5.	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	<ul style="list-style-type: none"> • využití návodu při postupech práce 	
4. – 5.	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní hygiena, první pomoc při zranění 	
4. – 5.	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s rostlinami, pokusy, pozorování 	
4. – 5.	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> • péče o rostlinu 	
4. – 5.	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	<ul style="list-style-type: none"> • využití náradí při práci s rostlinami 	
4. – 5.	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • jedovaté rostliny • alergie • rostliny jako drogy • poskytnutí první pomoci 	

Školní vzdělávací program Základní školy T. G. Masaryka „Být zdravým ve zdravém světě“

4. – 5.	orientuje se v základním vybavení kuchyně.	<ul style="list-style-type: none"> vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní 	
4. – 5.	připraví samostatně jednoduchý pokrm.	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	
4. – 5.	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	<ul style="list-style-type: none"> základy společenského chování a pravidla správného stolování 	
4. – 5.	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	<ul style="list-style-type: none"> pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou zpracovávána v souladu se zněním zákona 561/2004 Sb., Školský zákon a dále v souladu s Vyhláškou č. 48/2005 Sb., O základním vzdělávání a náležitostech povinné školní docházky. Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků vymezuje Školní řád, se kterým jsou vždy na začátku školního roku seznámeni žáci, jejich zákonní zástupci a všichni zaměstnanci školy.

A. Zásady a způsob hodnocení výsledků vzdělávání

- Cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu (co zvládnul, v čem se zlepšil, kde dělá chyby, jak má postupovat dál).
- Dáváme přednost pozitivnímu hodnocení, které lépe podporuje vnitřní motivaci.
- Hodnotíme individuální pokrok, vyhýbáme se srovnávání s jinými žáky.
- Hodnotíme systematicky a co nejčastěji.
- Hodnotíme podle předem stanovených kritérií, žáky s nimi seznámíme.
- Zapojujeme žáka jako partnera při hodnocení, vedeme žáky k sebehodnocení, sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.
- Žákům je dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.
- Žáci mohou být hodnoceni symbolikou.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze u žáků s SVP na žádost rodičů a doporučení školského poradenského zařízení se může používat slovní hodnocení.
- Za 1. pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, za 2. pololetí vysvědčení.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy

znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy ve zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák, který již opakoval ročník.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Zásady pro hodnocení chování

- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, k morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením, vždy individuálně.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a na akcích pořádaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o nedostacích v chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období), okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Ředitelka školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiná ocenění, která se zaznamenávají na vysvědčení.

- Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku. Udělení důtky neprodleně oznámí ředitelce školy. Ředitelka školy ukládá důtku po projednání v pedagogické radě.
- Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele
 - b) důtku třídního učitele
 - c) důtku ředitele školy.

B. Zásady a pravidla sebehodnocení žáka

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Práce s chybou je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.
- V jednotlivých předmětech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky.
- Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k poctivosti.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti.

K sebehodnocení vedeme žáky již od prvního ročníku, kde probíhá nejčastěji ústně (např. při komunitních kruzích). Ve druhém až pátém ročníku se žáci hodnotí formou značek v rámci jednotlivých předmětů.

C. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, respektuje osobnost dítěte, povzbuzuje jeho jistotu, radost z činnosti a úspěchu.

Pro potřeby klasifikace jsou předměty rozděleny do tří skupin:

předměty s převahou teoretického zaměření,
předměty s převahou praktických činností,
předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření,
nepovinné předměty.

Při hodnocení klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Jedná se o předměty jazykové, společenskovední, přírodovědné a matematiku. Hodnotí se zejména ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků, pojmů, kvalita a rozsah získaných vědomostí a dovednost vykonávat požadované motorické činnosti. Žáci by měli osvojené poznatky uplatňovat při řešení teoretických a praktických úkolů. Hodnotí se také kvalita myšlení, logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v hodině, zájem o předmět, plnění domácích úkolů. Ústní projev má být jazykově správný, písemný projev přesný, čistý, úhledný.

Stupeň 1 – žák ovládá požadované pojmy v podstatě uceleně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Osvojené poznatky uplatňuje samostatně, logicky přemýšlí. Projevuje se správně v ústním i písemném projevu. Grafický projev je úhledný, výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky.

Stupeň 2 – žák ovládá požadované poznatky a pojmy v podstatě uceleně. Intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově a samostatně. Osvojené poznatky uplatňuje samostatně nebo s menší pomocí učitele. Myslí správně, projevuje se u něj logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je bez větších nedostatků.

Stupeň 3 – žák má nepodstatné mezery v ucelenosti a osvojení si požadovaných poznatků a pojmů. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Výraznější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při uplatňování poznatků se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti, výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky.

Stupeň 4 – žák má závažné mezery v ucelenosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků. Při provádění motorických a požadovaných intelektuálních činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný, myšlení není tvořivé. Ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky si dovede opravit pouze s pomocí učitele.

Stupeň 5 – žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Svě vědomosti nedovede uplatnit ani s pomocí učitele.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického vyučování

Na prvním stupni ZŠ se jedná pouze o pracovní činnosti. Hodnotí se zejména vztah k práci a předmětu, osvojení praktických dovedností, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa, kvalita výsledku činnosti. Udržování pořádku na pracovním místě, čistota, nošení pomůcek do hodiny.

Stupeň 1 – žák soustavně projevuje kladný vztah k předmětu. Pracuje samostatně, čistě, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Svou lavici udržuje v pořádku, nevyrušuje ostatní spolužáky, dokáže sám překonat překážky v práci. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí.

Stupeň 2 – k práci a předmětu má žák kladný vztah. Pracuje samostatně, ale méně tvořivě, s menší jistotou. Výsledky jeho práce vykazují menší nedostatky, překážky v práci řeší s menší pomocí učitele. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí.

Stupeň 3 – jeho vztah k práci vykazuje menší výkyvy, práce jej příliš netěší. Při práci potřebuje pomoc učitele, výsledky práce mají nedostatky. Práci si nedokáže dobře zorganizovat, vyrušuje své spolužáky, pořádek udržuje jen s potížemi. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí.

Stupeň 4 – pracuje bez zájmu a vztahu k práci, dopouští se častých chyb. Výsledky jeho práce jsou neúhledné, nečisté, neodpovídají zadání. Nedbá na čistotu výrobku ani svého pracovního místa. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí.

Stupeň 5 – nepracuje, nesnaží se, práce je nedokončená nebo vůbec žádná. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Zahrnuje výtvarnou výchovu, hudební výchovu a tělesnou výchovu. Zohledňuje se stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, kvalita a vztah žáka ke všem činnostem a zájem o ně. V hudební výchově kvalita projevu, osvojení základních pojmů z teorie a života hudebních skladatelů. V tělesné výchově se přihlíží ke zdravotnímu stavu žáka, zájmu o předmět a snaze. Je-li součástí tělesné výchovy výuka plavání, pak o klasifikaci tohoto předmětu rozhoduje učitel tělesné výchovy.

Stupeň 1 – žák je ve všech činnostech velmi aktivní, využívá své osobní předpoklady pro danou disciplínu. Jeho projev je estetický, přesný. O daný předmět projevuje zájem.

Stupeň 2 – žák má o předmět zájem, jeho projev je velmi dobrý, ale má menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.

Stupeň 3 – žák je méně aktivní a tvořivý, své schopnosti dostatečně nevyužívá, v jeho projevu je mnoho chyb. Svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí v požadované míře.

Stupeň 4 – žák je velmi málo tvořivý a aktivní. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. O činnosti projevuje jen malý zájem a snahu.

Stupeň 5 – žák je pasivní, neprojevuje zájem o práci, neosvojil si žádné z teoretických poznatků, nevyvíjí žádné úsilí.

Stupně hodnocení chování

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu, nebo se dopouští poklesků v mravném chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole i mimo ni je v rozporu s pravidly chování. Dopouští se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

D. Zásady pro použití slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií

- U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a školského poradenského zařízení.
- Při použití slovního hodnocení vychází učitel z kritérií uvedených v klasifikačních stupních.
- Slovní hodnocení je vypracováno jednoduchou, srozumitelnou a přesnou formou s ohledem na psychologické zákonitosti. Hlavní důraz je kladen na úroveň osvojení očekávaných výstupů ŠVP.
- Při použití slovního hodnocení je kladen důraz na pozitiva výkonu žáka.
- Popisuje konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností, žákovy pokroky v daném období, vztah žáka k jednotlivým předmětům a činnostem, jeho aktivní přístup k výuce.
- Celkový prospěch je hodnocen: prospěl/a/ nebo neprospěl/a/.

Sledované jevy při použití slovního hodnocení

- ***chování při vyučování*** – chápání, pozorování, porovnávání, zapamatování si, schopnost abstrakce, kombinování, jazykové vyjadřování, reproduktivní a tvořivé myšlení, schopnost přenášení poznatků do nových situací
- ***přípravenost k učení*** – postoj ke školní práci, postoj k práci obecně, schopnost snášet pracovní zátěž, výdrž, vlastní zájmy
- ***individuální a sociální chování*** – převládající základní nálada, citový život, hodnotové postoje, schopnost kontaktu, chování ve skupině
- ***zvláštnosti ve vztahu ke škole*** – ztížené podmínky, nedávná změna školy nebo vyučujícího, nepravidelná výuka

E. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

F. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do žákovské knížky (notýsků) a sešitů, současně se sdělováním známek žákům.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, přístup žáka k práci a učební výsledky, jichž dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do přehledu klasifikace a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou zákonní zástupci písemně zváni. Na základě žádosti zákonných zástupců, kteří se nemohli dostavit na školou stanovený termín, poskytne vyučující možnost náhradní individuální konzultace.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti z důvodu nemoci delší než jeden týden.

- Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů pro hodnocení. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě, jestliže s tím zákonný zástupce žáka souhlasí.

G. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

- Jestliže je žák z výuky některého předmětu, v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.
- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.
- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
 - b) prospěl(a),
 - c) neprospěl(a),
 - d) nehodnocen(a).
- Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než

2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

H. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- U žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Žákům s SVP je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.
- Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- Žáci s SVP, kterým je školským poradenským zařízením doporučeno slovní hodnocení, mohou být hodnoceni slovně. Jakmile žák zvládá nejvýraznější obtíže, je možné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze známkou s tím, že se postižení žáka vezme v úvahu a zohlední se. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školním poradenským pracovištěm.
- U žáka s SVP rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho motivace k učení.

CH. Plnění povinné školní docházky ve škole mimo území České republiky

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:

a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ,

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

I. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

- (1) Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením.
- (2) Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: „Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona.“
- (3) Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka je rozhodný výsledek zkoušky.
- (4) O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- (5) V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

- c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného roku v termínu stanoveným ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.